

уверх

Мінск

TUT.BY

Фінансы \$15080

Афіша

Праца

Надвор'е 0°

Аўто

Лэдзі

Каталог

Крамы

ТБ-гід

Яшчэ

НАВИНЫ
TUT.BY

Пошук па праектах TUT.BY

НАВИНЫ TUT.BY

Знайсці

Уваход

Рэгістрацыя

[Палітыка](#)[Эканоміка і бізнэс](#)[Фінансы](#)[Грамадства](#)[Рэпартажы](#)[У свеце](#)[Спорт](#)[Культура](#)[Лэдзі](#)[42](#)[Аўто](#)[Здарэнні](#)[Калейдаскоп](#)[Нерухомасць](#)[Ваш дом](#)[Афіша](#)[Навіны кампаній](#)[Праграмы і практы
TUT.BY](#)[Архіў навін](#)[Чытаць у RSS](#)[Навіны TUT.BY для
вашага сайта](#)[Мабільная версія](#)[TUT.BY на Android](#)[TUT.BY на iOS](#)[@TUT.BY](#)[TUT.BY](#)[TUT.BY](#)

Падпіска на навіны

**Сувязь
з рэдакцыяй!**

Раскажыце нам пра здарэнне або важны факт, які можа быць цікавым для грамадскасці!

Я ~~беларускамоўны~~ 88

Гісторыі з жыцця: беларускамоўны бізнэсмэн, выкладчык фізікі, праграміст і... робат 54 каментары

21 лютага 2014 у 12:52

Наталья Костюкевич / Фото: Александр Васюкович,
TUT.BY

Не філолагі, не гісторыкі, не культурныя супрацоўнікі, але беларускамоўныя. У Міжнародны дзень роднай мовы TUT.BY знайшоў беларускамоўных там, дзе іх не так часта сустрэнеш. І хаця для ўсіх апытаных даваць інтэрв'ю пра беларускую мову ў Беларусі падаецца дзіўным, адмовіць яны не змаглі і распавялі пра свой шлях да роднай мовы.

"Табе не падабаецца ўлада, яшчэ што, ты не трывдзі, а пачні з сябе"

Андрус Палевіч пачаў вывучаць беларускую мову ў 33 гады. Сёння яму 40, ён дырэктар мэблевай кампаніі "AURI". Адзін з абавязковых момантаў карпаратыўнай этыкі – вітацца, развітацца і дзякаваць па-беларуску. На сценах у кабінце Андруса карціны з "крылатымі" гусарамі, шляхцічамі ў строях, ілюстрацыяй бітвы пад Кірхгольмам. Ролю сметніцы выконвае ступа, якую мужчына набыў на рынку "Поле цудаў".

Мы сядзім за круглым сталом, вакол мэбля, якую вырабляюць у кампаніі Андруса. Побач – галоўны інжынер кампаніі **Алесь Падзько**. Таксама беларускамоўны. Мэбля тут, прынамсі, мае беларускамоўныя назвы: "рамонак", "войцех", "ваявода".

- Але назвы напісаны на паліцы, таму калі пакупнікі тэлефануюць, то часта замест "ваявода" кажуць "ваджывуда", - усміхаецца Алесь.

Суразмоўцы пацвярджаюць, што беларускамоўныя назвы мэблі добра

ПАПУЛЯРНАЕ

Планируйте выходные с обновленным приложением "Афиша TUT.BY" для Android 25238

Мобильный справочник заведений и компаний вашего города 95443

КАТАЛОГ
TUT.BY

**Все заведения
и компании
твоего города**

Ищи в приложении
для Android или iPhone

НАВИНЫ ПА ТЭМЕ

["На эти деньги была куплена 4-комнатная квартира и 24-я черная "Волга". Как экскаваторщик из Минска нашел последний крупный клад в СССР](#)

[Белорус объехал 50 штатов Америки за 50 дней, а потом повторил путешествие с семьей из 9 человек](#)

[Как ипэшники накручивают цены и перешивают лейблы. История частника, который нашел спасение в универмагах](#)

Сертификация в области
управления проектами,
PMP экзамен

ІНШЫЯ НАВИНЫ

[Алексей Кортнев \("Несчастный Случай"\): Цель рок-н-ролла – задевать людей Калейдаскоп](#)

[Долларизация добралась до рынка аренды, но запрет светит только частникам Эканоміка і бізнэс](#)

[Планы коммунальщиков: техобслуживание в типовых и элитных](#)

ўплываюць на бізнес. Часцяком замаўляюць нешта толькі таму, што беларускамоўнае.

Андрусь распавядае, што мову пачаў вывучаць ужо дарослым.

Уверх

- Дзеці ваенных маглі не вывучаць мову. Добрая мама сказала, навошта табе гэтая мова, і мяне аднялі ад беларускай. Па-беларуску пачаў размаўляць, калі жонка была цяжарная. Бо думаў, што я буду распавядаць сыну пра тое, хто такія беларусы, якая ў нас гісторыя, мова. Я набыў шмат музыкі і беларускамоўных аўдыёкніг, выкінуў з машыны ўсё рускамоўнае і англамоўнае. Граматыку вывучыў па "Лемантару" каталіцкаму, там ўсё было на лацінцы. Па-беларуску я таксама пішу толькі на лацінцы, - кажа ён.

Сёння, па словах Андруса, сын у школе адзін з лепшых у класе па беларускай мове. Наконт школьнага жыцця сына суразмоўца ўгадвае гісторыю, як там здымалі фільм і пыталіся ў дзяцей, кім хочучь стаць у будучым.

- Адзін адказаў дызайнерам, другі - калхознікам, мой сказаў, што, як тата, хоча займацца мэбляй. Пасля запыталіся пра іх самую вялікую мару. І адна дзяўчынка сказала, што марыць прачнуцца - і каб школа ўзарвалася. І так шчыра гэта сказала. Яе і яе бацькоў настаўніца пасля прэсавала, што не з радасцю дзіця ідзе ў школу. Ну, сказала дзіця так. Што тут такога? - задаецца пытаннем ён.

Андрусь і Алесь распавядаюць, што ў крамах прадаўцы горш за ўсё рэагуюць на слова "вітаю". Наогул не ўлаўліваюць, што гэта азначае і перапытваюць: "Віталік?".

- Ездзілі разам у Познань і таксама размаўлялі толькі па-беларуску. У гатэлі жанчына тыдзень з намі гутарыла, а пасля кажа: "Як паны добра вывучылі польскую мову". Я пярэчу: "То не польская, то беларуская мова". А яна адказвае: "А мне падалося, што вы размаўляеце па-польску, але з расійскім ухілам", - успамінае Андрусь.

Але гэта не адзіная падарожная гісторыя Андруса і Алеся. Калісьці яны разам ехалі на цягніку ў Маскву, дык афіцыянтка-расіянка нават папрасіла пасядзець ля іх і паслухаць мову.

У адным з мінскіх караоке-клубаў беларускамоўную кампанію, дзе былі Андрусь і Алесь, аднойчы назвалі дыяспарай.

- Дыяспара ў Беларусі... Пасля, калі ў нас пыталіся, хто вы такія, мы адказвалі: "Дыяспара беларуская", - успамінаюць суразмоўцы.

На працу ў кампанію да Андруса чалавеку, які не паважае мову, патрапіць складана. Аднайчы да іх у краму прадаўцом хацела ўладкавацца выкладчыца беларускай мовы.

[домах будет стоить по-разному](#) Недвижимость

[Американский миллиардер обнаружил на дне моря крупнейший военный линкор](#) Оружие

[Более 30 шахтеров погибли при взрыве на крупнейшей шахте в Донецке](#) У свеце

["Моя ванная": интерьер в восточном стиле с фальшокном](#) Интерьер, дизайн, ремонт

[Стал известен первый четвертьфиналист плей-офф КХЛ](#) Хоккей

СЁННЯ ЧЫТАЮЦЬ

[В Гродно выбрали лучшие школу и детский сад](#)

[ИП разрешили торговать без документов, но они все равно не работают](#) Репортаж с рынков

[Брестский мир 1918 года и Белорусская Народная Республика](#)

["Мисс торговля 2015". В Минске выбрали самую красивую девушку в этой отрасли](#)

[Более 30 шахтеров погибли при взрыве на крупнейшей шахте в Донецке](#)

["Моя ванная": интерьер в восточном стиле с фальшокном](#)

[Витебчанин убил свою жену битой](#)

- Патэлефанавала і кажа: "Хочу продываць мебель", - апавядае Алесь. - З першых словаў падалося, што для яе беларуская мова штосьці непрывабнае. Але ж яна выкладчыца і так пра мову кажа...

Працу сабе жанчына ў кампаніі не знайшла.

- Калі я беларус, у мяне мову не адбярэш. Мова - гэта не палітыка. Я да дэмакратыі стаўлюся кепска, - кажа пра светапогляд Андрусь (гомасэксуалізм і дэмакратыя ў суразмоўцы ідуць поруч. - Аўт.). - Таталітарызм - гэта пункт гледжання. Хто моцны, той і праў. Я ў сябе дэмакратыю не магу прымяніць. Уявіце, я бы зараз пайшоў з рабочымі разводзіць дэмакратыю. Ён бы не працу рабіў, а трындзеў. А яго задача - працаваць і зарабляць грошы. А калі яму не падабаецца, як паводзіць сябе дырэктар? Ён тут мне пачне забастоўкі, Майдан ладзіць? Тут могуць працаваць тыя, хто жыве па маіх правілах. Мае правілы - рабіць сваю працу.

Да здаровага нацыяналізму беларусаў Андрусь ставіцца пазітыўна і дадае, што ўсё трэба пачынаць з сябе.

- Табе не падабаецца ўлада, яшчэ што, ты не трындзі, а пачні з сябе. Жадаеш размаўляць па-беларуску, дык размаўляй. Жадаеш быць свядомым, адукоўвай сябе, рабі сваю працу, - кажа ён.

Алесь дадае, што сёння беларусам трэба аднаўляць пераемнасць.

- Пераемнасці хацелася б ад дзядоў. Мы сёння аднаўляем тое, што бацькі не перадалі, - кажа ён.

"На падрыхтоўчых курсах у 9-м класе мы пачынаем вывучэнне мовы з нуля"

Ігар Варакса - беларускамоўны фізік. Сёння ён працуе намеснікам дырэктара па вучэбнай рабоце Ліцэя БДУ. Суразмоўца кажа, што беларусізаваўся сем гадоў таму, калі нарадзілася дачка. Сёння ён глядзіць на свой "эксперымент" з гонарам і распавядае, што дачка адна з лепшых па мове ў класе.

Шлях да мовы Ігара Варажы пачаўся ў дзяцінстве, калі бацькі адправілі яго да бабулі і дзядулі ў вёску Семежава Копыльскага раёна ў "выгнанне". Сёння ён ім за гэта ўдзячны, таму што менавіта на вёсцы змог спасцігнуць родную мову.

- Памятаю, калі мы з бацькам паехалі да яго сябра ў Мінск, і я гуляў з іншымі дзецьмі, зразумеў, што размаўляю не так, як яны. Хаця думаў, што размаўляю на рускай мове. Нібыта пра тое самае гутарым, але рознымі словамі, - расказвае ён.

Другім крокам да беларускай мовы стала навучанне на фізічным факультэце БДУ.

- Зараз БДУ лічыцца рускамоўным ВНУ, але на першых курсах мне пашчасціла вывучаць вышэйшую матэматыку па-беларуску. Цяпер я вельмі ўдзячны выкладчыку матэматычнага аналізу Віктару Карнеявічу Ахраменку, які сваім прыкладам паказаў, што беларуская мова прыдатная не толькі для хатняга ўжытку, але і для вырашэння сур'ёзных матэматычных задач, - успамінае ён.

Да 2006 года, калі нарадзілася дачка Ігара, ён быў і рускамоўным, і беларускамоўным. Канчаткова выбраў мову фактычна дзеля дачкі.

- Я паглядзеў, што ў дзяцей у першым класе цяжка ідзе беларуская мова. Яны яе ўспрымаюць накшталт ангельскай і ўвогуле не разумеюць. Дзіцяці трэба было аблегчыць жыццё. Я ў сям'і пачаў гаварыць выключна па-беларуску, жонка – па-руску. Але, калі дома прайдзеш на мову, то і па жыцці будзеш на ёй гаварыць, - распавядае ён.

Зараз на рускую мову Ігар пераходзіць толькі са старымі сябрамі, якія ведаюць яго рускамоўным.

- Ёсць ужо шаблоны адносін. Таму бывае так, што з імі ненаўмысна пераходзіш на рускую мову, - тлумачыць.

Ігар праз мову не бачыць сябе ў чымсьці абмежаваным і адчувае плён з таго, што ўсё-такі стаў беларускамоўным.

- Зараз дачка ходзіць у першы клас, і я магу ацаніць, што атрымалася. Неяк на бацькоўскім сходзе класны кіраўнік сказала: "Ліза Варакса – мая палочка-выручалочка. Никто в классе слова не знает, а она знает". Тое, што я планаваў, тое і атрымалася, - зазначае ён і працягвае гісторыяй з жыцця: - Памятаю, як ішлі з крамы і гутарылі з дачкой. Нас нейкая жанчына нагнала і кажа: "Что вы портите жизнь ребенку? Вы представляете, как ей будет тяжело?"

Але суразмоўца ўпэўнены, што жыццё дачцэ мовай толькі палепшыў. Ігар кажа, што набыў усе дзіцячыя кнігі на беларускай мове, якія выдаваліся з 2006 года. Яны занялі дома шэсць палічак.

- Наклад у кніг па тысячы-дзве асобнікаў. Адчуваеш сябе "элітай" у тым сэнсе, што толькі ў 1000 чалавек на Беларусі такая кніжка ёсць, - усміхаецца ён.

Сітуацыі з тым, што Ігара па-беларуску не разумеюць, здараюцца рэдка.

- Аднойчы, праўда, трэба было CD-R дыск набыць. Забег ля ГУМа ў падземным пераходзе ў краму. Кажу: "Дайце, калі ласка, мне CD-R таннейшы, неістотна які". Калі расплаціўся, гляджу, што мне далі тонкі канверцік, але па кошце дыск быў не самы танны. Напэўна, падумалі, што "танней" перакладаецца на рускую мову як "тоньше", – узгадвае ён.

На погляд Ігара, на Беларусі мала хто стасуецца па-беларуску менавіта праз сарамлівасць.

- Па роду дзейнасці мне шмат даводзіцца размаўляць па тэлефоне. Часта людзі рады пачуць на тым канцы беларускую мову. Кожны другі кажа, што хацеў бы размаўляць, але многіх слоў не памятае, няма практыкі. Але калі падабаецца мова, то трэба хаця б зрабіць першы крок, а лексіка назапасіцца з цягам часу, - зазначае ён.

Узровень ведаў беларускай мовы сучасных школьнікаў Ігара засмучае:

- Я не хачу быць песімістам, але наконт росквіту мовы ў найбліжэйшай будучыні не ўпэўнены. Зараз у Ліцэі БДУ праходзіць другі этап рэпетыцыйнага тэсціравання, то толькі кожны чацверты ліцэіст абірае беларускую мову, тры чвэрці ліцэістаў выбіраюць рускую. Дый наогул мовы ў старэйшай школе павінна быць больш. Напрыклад, у ліцэях згодна з тыповым вучэбным планам па адной гадзіне беларускай і рускай мовы на тыдзень на ўсіх накірунках адукацыі акрамя філалагічных, а ў базавай школе па дзве гадзіны на тыдзень. Гэтага, на маю думку, мала. У выніку атрымліваецца, што ні адной, ні другой мовы дасканалы не ведаюць, - прыводзіць прыклад суразмоўца.

Амаль такая ж сітуацыя і з выпускнікамі базавай школы.

- Большасць абітурыэтаў Ліцэя БДУ, якія паступаюць на філалагічны накірунак адукацыі, не разумеюць літаратурныя тэксты. У іх няма моўнай практыкі, не ведаюць лексіку. У апошнія гады нават давалася істотна перапрацаваць змест падрыхтоўчых курсаў па беларускай мове і літаратуры. Раней мы зыходзілі з таго, што выпускнікі базавай школы (прынамсі, тыя, хто збіраецца паступаць на філалагічны накірунак адукацыі) ведаюць мову, могуць на ёй размаўляць і нам трэба толькі ўдасканаліць іх веды. Цяпер мы вялікую ўвагу надаем вывучэнню лексікі, словаўтварэнню, будове сказаў. Фактычна на падрыхтоўчых курсах у 9-м класе мы пачынаем вывучэнне мовы з нуля, - кажа ён.

“Калі прыехаў у Менск, думаў, што тут усе гавораць па-беларуску”

Юрась Гецэвіч размаўляе па-беларуску сам і робатаў мове навучыў. Малады чалавек – кандыдат тэхнічных навук, загадчык лабараторыі распазнавання і сінтэзу маўлення Аб'яднанага інстытута праблем інфарматыкі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Разам з камандай з лабараторыі ён распрацаваў праграму, якая можа агучваць тэксты. Юрась уводзіць тэкст “Прывітанне, ТУТ БАЙ!” [на сайце праграмы](#), націскае на піпачку – і камп'ютар вітаецца.

Юрасю 29 гадоў. Ён сядзіць за камп'ютарам у працоўным пакоі і дэманструе асаблівасці беларускага ноў-хаў. Распавядае, што праграма сінтэзу маўлення па электронным тэксце з'яўляецца плённай распрацоўкай для людзей са слабым зрокам ці для тых, хто не можа чытаць, бо, напрыклад, кіруе аўтамабілем. Яна можа імгненна перапрацаваць электронныя тэксты ў аўдыяфайл для далейшага праслухоўвання. Такія распрацоўкі для іншых моў даўно ўжо існуюць, а для беларускай толькі-толькі ўваходзяць ва ўжытак. З калонак даносяцца сказы, якія хвіліну таму малады вучоны ўвёў з клавіятуры.

Відэа мабільных аўтаномных беларускіх робатаў, якія размаўляюць, з выставы "ТІВО-2013":

[Открыть/скачать видео \(4.71 МБ\)](#)

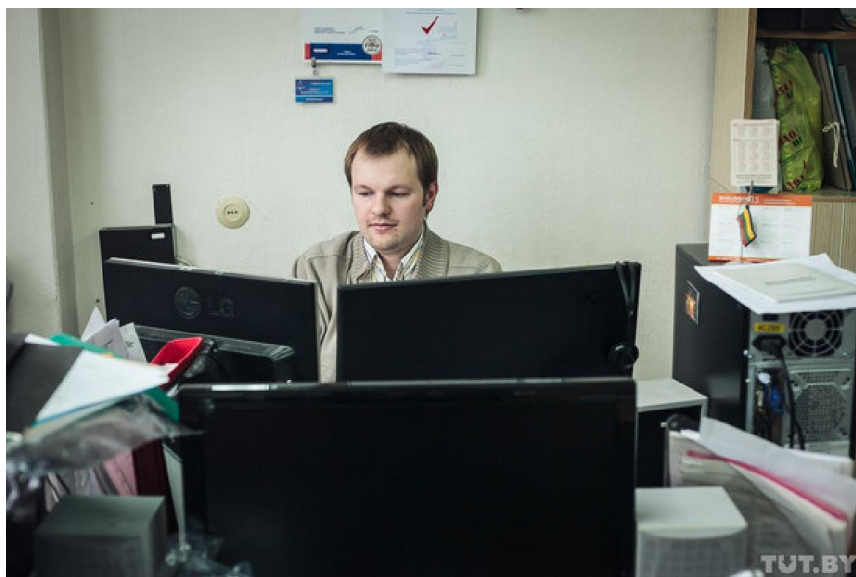
Юрась родам з Гродзеншчыны. Нарадзіўся ў вёсцы Крупава Лідскага раёна. Пасля сямі год у вясковай сярэдняй школе наступныя чатыры гады вучыўся ў гімназіі №1 Ліды. Далей скончыў факультэт прыкладной матэматыкі і інфарматыкі БДУ, магістратуру, аспірантуру, абараніў дысертацыю пад кіраўніцтвам доктара тэхнічных навук Барыса Лабанава. Сёмы год Юрась працуе ў сферы сінтэзу маўлення і камп'ютэрнай лінгвістыкі.

- Я жыў у вёсцы, што каля горада Ліда. Там гавораць па-простаму – слова па-беларуску, слова па-польску, слова па-літоўску, слова па-руску. Мясцовыя ствараюць шмат народных прымавак і жартаў. Калі прыехаў у Мінск, думаў, што тут усе гавораць па-беларуску. Бо дзе жывуць людзі, якія пішуць кніжкі, па якіх вучыўся? У Мінску. Вуліца Скарыны дзе? Таксама тут. Але ж помнік трэба ставіць, мабыць, транспартнікам, бо амаль усё, што датычыцца іх працы – назвы вуліц, прыпынкі, абвесткі – па-беларуску. Каб астатняе было на мове, не хапае рашэння і пасвячэння ў гэта нашага народу, – разважае Юрась.

Ён кажа, што да ўніверсітэта так і гаварыў – па-простаму. На першым курсе выкарыстоўваў рускую мову, як і ўсе прыезджыя студэнты, прыкідваўся, што не ведае і больш таго, не хоча размаўляць на роднай мове, а пасля зразумеў, што трэба вяртацца да спрадвечных беларускіх каранёў.

- Я ўбачыў, што ва ўніверсітэце студэнты прыкідваюцца, што не гавораць на беларускай мове. Калі ад бацькоў трэба сала, бульба, грошы, то просяць па-простаму. Я сам быў такім на першым курсе. Прыкідваўся, што не ведаю мовы прастай і гаварыў, як у тэлевізары паказваюць. Але пасля таго, як прыйшоў да Бога ў евангельскай царкве, то зразумеў, што Бог прапанаваў праз Ісуса Хрыста нашаму народу прабачэнне грахоў. Калі мы нешта адкідаем, то аўтаматычна не прымаем усіх падарункаў ад Бога, таму і маем праблемы зараз. Для мяне сёння адысці ад мовы ў Беларусі, роўна як адысці ад веры ў Бога, бо мне не хочацца патрапіць у пекла пасля сканчэння майго фізічнага жыцця, – тлумачыць Юрась.

На яго погляд, Беларусь – партызанскі край, дзе ўсе ўмеюць гаварыць “па-простаму”, але цураюцца. Думку наконт “партызанскага краю” Юрась жартаўліва пацвярджае трыма залатымі медалямі Дар’і Домрачавай.

- Чаму мы ў біятлоне перамагаем? Таму што гэта від спорту, які нагадвае пра добра спрактыкаваны асноўны занятак беларускіх паўстанцаў ці партызанаў: бегаць на лыжах па лесе і ўдала патрапляць са стрэльбы, – усміхаецца ён.

Малады вучоны лічыць, што беларусы, на жаль, – лепшыя русіфікатары ў свеце:

- У Амерыцы сустракае адзін беларус другога. І на якой мове яны размаўляюць? На рускай. Але чаму? Прымусу няма, таго няма, сяго няма, а ўсё адно па-руску гавораць.

Жонка ў Юрася таксама беларускамоўная, сыну амаль два гады, і ён першыя словы – “тата, мама, Ісус” – сказаў па-беларуску. Ніякіх складанасцяў для сябе як беларускамоўнага чалавека Юрась не бачыць. Наадварот, вылучае адны плюсы ў адукацыі, працы, сям’і, у крамах, у новых асяродках. Але кажа, што ў Беларусі няма ўсіх адпаведнікаў важных дакументаў на беларускай мове, напрыклад, усіх прававых актаў ці бланкаў.

- У пашпартным стане бываюць пытанні, калі бланк рускамоўны запаўняеш па-беларуску, - успамінае ён. - Усё запоўніш, як трэба, а табе кажуць: “Вас не перапрацішуць”. “Чаму?” – пытаюся. “Вы напісалі па-беларуску!” – адказваюць. “Вы што? Вы ж пашпартысты? У нас беларуская мова гарантавана Канстытуцыяй”, - раблю заўвагу. А мне адказваюць: “У нас ёсць інструкцыя пра справаводства”. Але што вышэй: Канстытуцыя ці інструкцыя? Падобнае здарался ў банку, у ваенкамаце...

Юрась упэўнены, што калі беларусы хочуць гаварыць па-беларуску, то трэба проста пачынаць і гаварыць, да таго ж неабходна самім перакладаць дакументы і кнігі на беларускую мову, а пазней іх дарыць народу Беларусі.

- Калі жонка задалася пытаннем атрымаць вадзіцельскія правы, я сказаў:
 "Перакладзеш правілы дарожнага руху на беларускую мову, пойдзеш вучыцца". Таму ўзялі і пераклалі, - паказвае ён дапаможнік па правілах дарожнага руху на беларускай мове.

Юрась не палітызуе беларускую мову.

- Мова – гэта тое, што нам даў Бог, і мы павінны гэтым карыстацца. Калі мы гэтым карыстаемся, то маем бласлаўненне. Думаю, што большасць цяперашніх кіраўнікоў скончылі беларускамоўныя школы, яны маглі б вельмі добра дапамагчы беларускаму народу, калі б вярнуліся да беларускага, - лічыць ён.

На погляд суразмоўцы, калі мова будзе жыць у сям'і, то будзе жыць і ў народзе.

Тэмы: [вэб-разробкі](#), [Малы бізнес](#), [Образование](#), [высшее образование](#), [история Беларуси](#), [культурное наследие](#), [среднее образование](#), [белорусское кино](#), [дети](#), [мова](#)

Гарады: [Минск](#)

This is interesting **189**

Нравіцца 2 Клас +1

Падзяліцца

[Версія для друку](#)

Калі Вы заўважылі памылку ў гэтым навіні, калі ласка, вылучыце яе і націсніце **Ctrl+Enter**

TUT.BY: выбар рэдакцыі

"Они не монстры". Женищина, пережившая две пересадки почки, создает реалистичных кукол-младенцев

"Еще недавно я знал о биатлоне два слова - Дарья Домрачева". Как ведущий корпоративов и свадеб провел чемпионат мира в Раубичах

"Когда у соседа горит дом, ты не думаешь, твой ли это пожар". Как волонтеры доставляют помощь на восток Украины

КАМЕНТАРЫ НА ФОРУМЕ

ВЫБРАНЬЯ КАМЕНТАРЫ

defis 21 лютага 2014 у 17:08 з Беларусі

Толькі веска выратуе беларускую мову. Першае, што трэба будзе рабіць новым уладам (а мо і старыя ачухаюцца) - ствараць новыя прадпрыемствы у рэгіёнах і весках і засяляць людзьмі. Так усё праблемы адным махам вырашым - і дэмаграфію падцянем, і культуру і нацыянальны дух. Няма чаго і Мінску лавіць - усё па хатах, хлопцы (толькі работу людзям трэба даць).

Коментарый скрыт. [Показать](#)

vadim8 21 лютага 2014 у 14:56 з Беларусі

Вот такой тоталитарный работодатель - "Тут могуць працаваць тыя, хто жыве па маіх правілах." Надо красиво говорить на белорусском, но единственное ли это условие? Как насчет педерастов, негров, евреев, оппозиционеров, мусульман, веганцев?

Уверх

[Belarus2578](#) 21 лютага 2014 у 15:53 з Беларусі

Шаноўная рэдакцыя, правільна пісаць "бізнес" у адпаведнасці з новымі правіламі 2008 г.

[alexsimon](#) 21 лютага 2014 у 16:11 з Беларусі

хто-небудзь ведае, дзе можна набыць порнастужкі на беларускай мове? а то няма больш моцы пампаваць пад расейшчыну ды нямецчыну!

[пнм_лд](#) 21 лютага 2014 у 17:34 з Беларусі

Вацлаў Ластоўскі. Што трэба ведаць кожнаму беларусу <https://www.dropbox.com/s/d0yfglt3px1rvae/%D0%92%D0%B0%D1%86%D0%BB%D0%B0%D1%9E%20%D0%9B%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%9E%D1%81%D0%BA%D1%96.%20%D0%A8%D1%82%D0%BE%20%D1%82%D1%80%D1%8D%D0%B1%D0%B0%20%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%8C%20%D0%BA%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D1%83%20%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%B0%D1%80%D1%83%D1%81%D1%83.pdf>

[mcFee](#) 21 лютага 2014 у 17:51 з Беларусі

defis (21.02.2014 17:08) [пісаў\(ла\)](#):

Толькі веска выратуе беларускую мову. Першае, што трэба будзе рабіць новым уладам (а мо і старыя ачухаюцца) - ствараць новыя прадпрыемствы у рэгіёнах і весках і засяляць людзьмі. Так усе праблемы адным махам вырашым - і дэмаграфію падцянем, і культуру і нацыянальны дух. Няма чаго і Мінску лавіць - усе па хатах, хлопцы (толькі работу людзям трэба даць).

Я считаю так же. Именно крестьянство, самая, казалось бы, консервативная часть общества является, одновременно аккумулятором традиций, народной культуры.

[mcFee](#) 21 лютага 2014 у 17:54 з Беларусі

Есть ворос: правильно ли автор статьи употребил слово "прынамсі" в первой части статье, где говорит о названиях мебели? Мне кажется, "дарэчы" тут будет более уместно? Помогите разобраться, плиз.

[loud_like_love](#) 21 лютага 2014 у 21:59 з Беларусі

Здорово. Но мне, например, неловко говорить/читать вслух на любом языке, кроме русского. Как-то чувствую себя некомфортно и нелепо, будто язык только под русский заточен.

[narcomancer](#) 21 лютага 2014 у 22:19 з Беларусі

Здорово, что такие люди есть среди нас. И очень радует то, что под статьей нет негативных комментариев 😊

[pik4ys](#) 21 лютага 2014 у 22:47 з Беларусі

сіclop (21.02.2014 13:59) [пісаў\(ла\)](#):

этнический состав кГБ о многом скажет.

Скажет-скажет. Грамотным людям, у которых в голове факты, а не мифы скажет многое. Ширковский, Эдуард Иванович - белорус. м/б поляк но не русский. Лавицкий, Геннадий Михайлович - белорус Егоров, Владимир Демьянович - белорус Мацкевич, Владимир Александрович - белорус Ерин, Леонид Тихонович - белорус Сухоренко, Степан Николаевич - белорус (свядоміты яго палачом заовут) Жадобин, Юрий Викторович - белорус Зайцев, Вадим Юрьевич - хз. родился на Украине. Мальцев, Леонид Семёнович - белорус Вакульчик, Валерий Павлович - белорус Вопросы? Выводы. Нефига не зная лезть и клеить ярлыки на людей может только прозобированный дилетант. Для особо одарённых, кто попытается приписать некоторые этнические русские гены и часть людей оспорить по этому критерию. Если человек родился и вырос в традиционной деревне - то пофиг кто в его предках - он в культурном отношении становится на 100% той национальности, чья это деревня.

[pik4ys](#) 21 лютага 2014 у 22:53 з Беларусі

narcomancer (21.02.2014 22:19) [пісаў\(ла\)](#):

Здорово, что такие люди есть среди нас. И очень радует то, что под статьей нет негативных комментариев 😊

А откуда негатив, если верно сказали "Табе не падабаецца ўлада, яшчэ што, ты не трындзі, а пачні з сябе. Жадаеш размаўляць па-беларуску, дык размаўляй. Жадаеш быць свядомым, адукоўвай сябе, рабі сваю працу"? Разве против этого нормальные люди, на которых кое-кто попытается клеить ярлыки беларусофобов будут возражать? А свядомітам, как то стрёмно. Белорускоязычные оказались не с их убеждениями.

[dissa](#) 21 лютага 2014 у 23:32 з Беларусі

Я личу што не трэба мову і нацыяналізм..ставіць побач гэта розныя рэчы...у свеце трэба умець знаходзіць сябрау розных нацыянальнасцяу я супраць нацыяналізму...

[hulihan](#) 21 лютага 2014 у 23:32 з Беларусі

Да не хвалюйцеся аднавіцца наша мова, толькі пытанне колькі часу на гэта спатрэбіцца?

[formanklejn](#) 22 лютага 2014 у 00:04 з Беларусі

Цяжкая Кавалерыя (21.02.2014 13:32) [пісаў\(ла\)](#):

Выпадак: вечар выбараў 2006 года. Цёмна. Іду размаўляю з бацькамі па-беларуску(ліцвінску). Параўняліся з 2-мя праходжымі жанчынамі. Адна другой кажа:"Тэрарысты"! Пасля гэтага зразумеў, што гэтай ўладзе НІКОЛІ не дарую.

При чем здесь власть? Испугали теток вы, а не правительство. Да еще в темноте. У дам были одни мысли на уме: как семью накормить одной кастрюлей борща. А тут вы. Явно па-ліцвінску вы вѣли разговор не о колбасе и о кроссовках?

formanklejn 22 лютага 2014 у 00:06 з Беларусі
карацей кажучы, рускаму чалавеку

Уверх

formanklejn 22 лютага 2014 у 00:18 з Беларусі

rik4ys (21.02.2014 22:47) [пісаў\(ла\)](#):

Скажет-скажет. Грамотным людям, у которых в голове факты, а не мифы скажет многое. Ширковский, Эдуард Иванович - белорус. м/б поляк но не русский. Лавицкий, Геннадий Михайлович - белорус Егоров, Владимир Демьянович - белорус Мацкевич, Владимир Александрович - белорус Ерин, Леонид Тихонович - белорус Сухоренко, Степан Николаевич - белорус (свядомыты яго палачом заовут) Жадобин, Юрий Викторович - белорус Зайцев, Вадим Юрьевич - хз. родился на Украине. Мальцев, Леонид Семёнович - белорус Вакульчик, Валерий Павлович - белорус Вопросы? Выводы. Нефига не зная лезть и клеить ярлыки на людей может только прозобированный дилетант. Для особо одарённых, кто попытается приписать некоторые этнические русские гены и часть людей оспорить по этому критерию. Если человек родился и вырос в традиционной деревне - то пофиг кто в его предках - он в культурном отношении становится на 100% той национальности, чья это деревня.

Вы ошибаетесь. Не белорусы в вашем списке 1-й, 2-й, 4-й, 5-й, 7-й

pik4ys 22 лютага 2014 у 00:32 з Беларусі

formanklejn (22.02.2014 00:18) [пісаў\(ла\)](#):

Вы ошибаетесь. Не белорусы в вашем списке 1-й, 2-й, 4-й, 5-й, 7-й

Голословное заявление.

pik4ys 22 лютага 2014 у 00:36 з Беларусі

formanklejn (22.02.2014 00:18) [пісаў\(ла\)](#):

Вы ошибаетесь. Не белорусы в вашем списке 1-й, 2-й, 4-й, 5-й, 7-й

Ерина можно под вопрос поставить.. но опять же не в сторону русских.

Zlena_Danko 22 лютага 2014 у 00:51 з Беларусі

вялікі дзякуй! было вельмі цікава))) звярнула увагу, што апошнім часам усё часцей чуеш мову на вуліцы, у транспарце - паўсюль. гэта прыемна, але самае прыемнае - гэта беларускамоўная рэклама!!!

mvi72 22 лютага 2014 у 11:34 з Беларусі

памятаю 92гі год. першыя часіны нашай незалежнасці.Была тая хваля,калі людзі былі гатовыя размаўляць на роднай мове! Адчувалася добразычлівасць людзей на простыя словы-прывітанне,калі ласка,дзякуй у крамах,на вуліцах,у дзяржаўных і іншых установах. Было бачна,што людзям прыемна адчуць сябе НАЦЫЯЙ! А потым прыйшоу нязменны... І усе скончылася...

pik4ys 22 лютага 2014 у 12:07 з Беларусі

mvi72 (22.02.2014 11:34) [пісаў\(ла\)](#):

памятаю 92гі год. першыя часіны нашай незалежнасці.Была тая хваля,калі людзі былі гатовыя размаўляць на роднай мове! Адчувалася добразычлівасць людзей на простыя словы-прывітанне,калі ласка,дзякуй у крамах,на вуліцах,у дзяржаўных і іншых установах. Было бачна,што людзям прыемна адчуць сябе НАЦЫЯЙ! А потым прыйшоу нязменны... І усе скончылася...

Волна надежды была. Только вот она сошла на нет задолго до ТНП. Когда люди поняли, что это не абстрактное желание, а ежедневные персональные неудобства. И террор детей в школах. Наш сами знаете кто, почему лихо и оседлал ляхторат, возмущённый силовым навязыванием беляза.

buahaga 22 лютага 2014 у 12:52 з Беларусі

****

valeri23 22 лютага 2014 у 16:06 з Беларусі

Я ведаю, дзе набуду сябе мэблю!

narcomancer 22 лютага 2014 у 16:18 з Беларусі

rik4ys (22.02.2014 12:07) [пісаў\(ла\)](#):

Волна надежды была. Только вот она сошла на нет задолго до ТНП.

А вот и не правда. В 94-ом был расцвет белорусской культуры. До 97-го на это ТНП не смотрел, а с 99-го началось выдавливание носителей языка из культуры. Пример: группа NRM -- после 2001 я не видел ни одного ее концерта -- внезапно не находилось мест, где их можно провести. А группа была очень популярна в кругах прогрессивной и рок-молодежи.

narcomancer 22 лютага 2014 у 16:21 з Беларусі

hulihan (21.02.2014 23:32) [пісаў\(ла\)](#):

Да не хвалюйцеся аднавіцца наша мова, толькі пытанне колькі часу на гэта спатрэбіцца?

Если не свернуть с выбранного курса, будем поглощены Россией. *** Минутка логики: в РФ одна столица -- Москва. Там живут, ну скаже, неплохо. Смоленски и Рязани прозябают на уровне белорусского областного центра. Причем, в Смоленсках и Рязанях живет людей намного больше. Внимание, вопрос Знатокам: сможет ли Минск (про областные центры я не говорю) сохранить прежний уровень жизни, когда его статус станет равным статусу Смоленска?

Шос Шосовіч 22 лютага 2014 у 20:43 з Расіі

Я лічу, калі б не ТНП, то на данны момант у нас карысталіся мовай, недз як, у прыбалтыцы ці на Украіне

Уверх

acdc66 22 лютага 2014 у 22:37 з Беларусі

Шос Шосовіч (21.02.2014 19:22) [пісаў\(ла\)](#):

Каб не памылка 94 , становішча мовы была бы як на Украіне, дзе болшасць насельніцтва, размаўляе на роднай мове.

если бы до 94 года демократы занимались бы экономикой , а не языком мы бы жили в другой стране...

lonely hedgehog 22 лютага 2014 у 22:46 з Беларусі

Вельмі добра, што засталіся пакуль у Беларусі людзі, якія не цураюцца мовы і на асабістым прыкладзе яскрава сведчаць аб яе паўнаце, дастатковасці, мілагучнасці, не надаючы моўнаму пытанню палітычнага падтэксту. На жаль, беларусы чамусьці саромеюцца свайго і гэтая загана можа знікнуць ці па меншай меры паслабнуць не менш як праз пакаленне. Колькі злосці і зайздрасці, жадання вылучыцца сярод "каментатараў"! І тут не толькі ў мове справа. А героям артыкула - вялікая ўдзячнасць і пашана!

acdc66 22 лютага 2014 у 22:48 з Беларусі

mvi72 (22.02.2014 11:34) [пісаў\(ла\)](#):

памятаю 92гі год. першыя часіны нашай незалежнасці.Была тая хваля,калі людзі былі гатовыя размаўляць на роднай мове! Адчувалася добразычлівасць людзей на простыя словы-прывітанне,калі ласка,дзякуй у крамах,на вуліцах,у дзяржаўных і іншых установах. Было бачна,што людзям прыемна адчуць сябе НАЦЫЯЙ! А потым прыйшоу нязменны... І усё скончылася...

Он не сам пришел - его выбрало большинство,которое растеряло веру в демократов ,которые занимались культурой и языком вместо реальных экономических и внешнеполитических действий.

alekcander11 22 лютага 2014 у 23:33 з Беларусі

alexsimon (21.02.2014 16:11) [пісаў\(ла\)](#):

хто-небудзь ведае, дзе можна набыць порнастужкі на беларускай мове? а то няма больш моцы пампаваць пад расейшчыну ды нямецчыну!

У нас порна няма, толькі б...ства)

loco 23 лютага 2014 у 03:19 з Беларусі

Цяжкая Кавалерыя (21.02.2014 13:32) [пісаў\(ла\)](#):

Выпадак: вечар выбараў 2006 года. Цёмна. Іду размаўляю з бацькамі па-беларуску(ліцвінску). Параўняліся з 2-мя праходжымі жанчынамі. Адна другой кажа:"Тэрарысты"! Пасля гэтага зразумеў, што гэтай ўладзе НІКОЛІ не дарую.

Сябра, улада тут прычым? Густу гумару Вам не хапае. У мяне знаемы ва ўладзе праце, па-беларуску размаўляе. Дык мы разам смяемся калі, як яго хтосці раз параз за спіной "бэнээфавец!" назаве)))

U-Caesar 23 лютага 2014 у 12:40 з Беларусі

Только веска выратуе беларускую мову. Першае, што трэба будзе рабіць новым уладам (а мо і старыя ачухаюцца) - ствараць новыя прадпрыемству у рэгіёнах і весках і засяляць людзьмі.

Главное - не делать резких движений, не позволять спекулировать на этой теме политическим авантюристам и всё придёт. Создание предприятий требует громадного ресурса, при достаточно низкой пока рождаемости это весьма проблематично. Все ломятся в Минск подальше от станка/фермы и остановить это одними благими пожеланиями навряд ли получится. "Новые власти" вынуждены будут заниматься этим же - экономикой. Если же они попытаются, как в былые времена, или как на Украине, под своё видение языковой проблемы, затребовать внешний ресурс, то белорусскую государственность ожидает прогнозируемый крах. По очень простой причине - наши внутренние проблемы никого особо не волнуют, а значит ресурс выдадут под экономические и политические гарантии.

pik4ys 23 лютага 2014 у 17:23 з Беларусі

parcomanсер (22.02.2014 16:18) [пісаў\(ла\)](#):

А вот и не правда. В 94-ом был расцвет белорусской культуры. До 97-го на это ТНП не смотрел, а с 99-го началось выдавливание носителей языка из культуры. Пример: группа NRM -- после 2001 я не видел ни одного ее концерта -- внезапно не находилось мест, где их можно провести. А группа была очень популярна в кругак прогрессивной и рок-молодежи.

Кто на что смотрит. Кто-то на какие-то группы. А кто-то помнит как в школах был террор русскоязычных. И когда позволили вернуть русский, так белорусский стал исчезать. А касательно музыки и песен - кабы было чего стоящее - были б популярны. Интернет - бесконтрольное распространение информации. Может быть дело в том, что "кругак прогрессивной и рок-молодежи." - ничтожен по количеству?

pik4ys 23 лютага 2014 у 17:25 з Беларусі

parcomanсер (22.02.2014 16:21) [пісаў\(ла\)](#):

сможет ли Минск (про областные центры я не говорю) сохранить прежний уровень жизни, когда его статус станет равным статусу Смоленска?

История БССР что говорит? Память короткая, или история под запретом?

buffalo2 24 лютага 2014 у 02:38 з Беларусі

alexsimon (21.02.2014 16:11) [пісаў\(ла\)](#):

хто-небудзь ведае, дзе можна набыць порнастужкі на беларускай мове? а то няма больш моцы пампаваць пад расейшчыну ды нямецчыну!

)))))) крут

[kaxa_by](#) 24 лютага 2014 у 10:24 з Беларусі

Давялося ехаць аднойчы ў тур у Будапешт на аўтобусе. У гэтым аўтобусе ехаў Андрусь. Сапраўды, чалавек вельмі добра ведае беларускую мову і фальклор. Усю ноч спяваў песні на роднай мове. Атрымалася, што я вельмі дрэнна ведаю родную мову таму, што з усіх я ведаў толькі "Купалінку".

Уверх

[pale1962](#) 24 лютага 2014 у 17:09 з Беларусі

parcomanser (22.02.2014 16:21) [пісаў\(ла\)](#):

Если не свернуть с выбранного курса, будем поглощены Россией. *** Минутка логики: в РФ одна столица -- Москва. Там живут, ну скаже, неплохо. Смоленски и Рязани прозябают на уровне белорусского областного центра. Причем, в Смоленсках и Рязанях живет людей намного больше. Внимание, вопрос Знатокам: сможет ли Минск (про областные центры я не говорю) сохранить прежний уровень жизни, когда его статус станет равным статусу Смоленска?

Из вашего поста могу заключить, что ни в Смоленске, ни в Рязани вы не были.))) Средняя зарплата в Рязани в 2013 году была порядка 21000 рублей (около 700 долларов). <http://www.ryazanreg.ru/social/trud/zarplata/> Это только официально! А если учесть, что добрая половина трудоспособного населения получает от работодателей еще и денежку помимо ведомости... У меня есть друзья в Самаре, Екатеринбурге, Ростове, Чите... Никто на жизнь не жалуется!

[pale1962](#) 24 лютага 2014 у 17:15 з Беларусі

Шос_Шосовіч (22.02.2014 20:43) [пісаў\(ла\)](#):

Я лічу, калі б не ТНП, то на данны момант у нас карысталіся мовай, недз як, у прыбалтыцы ці на Украіне

Вы глыбока ошибаетесь.)) Когда я учился в 80-е годы во Львовском университете имени Ивана Франко, весь город говорил по-украински! Но стоило мне поехать по распределению (оно было тогда общесоюзным) в Минск, как я - к своему удивлению - услышал на его улицах исключительно русскую речь!)))))) Украинцы ВСЕГДА говорили по-украински, белорусы - НИКОГДА.

[Тенор](#) 25 лютага 2014 у 00:48 з Беларусі

Последний - фанатик. А вообще - молодцы, або як там - малайцы. "Я ўбачыў, што ва ўніверсітэце студэнты прыкідваюцца, што не гавораць на беларускай мове" - а я такога не видел. Вообще все это замечательно, главное(!) чтобы у каждого был СВОБОДНЫЙ выбор на каком языке разговаривать - какой для кого роднее. А не то что придут "наши Бандеры" и скажут - всем срочно разговаривать ТОЛЬКО на белорусском языке. Придут и сразу в лоб получат.

[J.L.](#) 2 сакавіка 2014 у 16:40 з Беларусі

alexsimon (21.02.2014 16:11) [пісаў\(ла\)](#):

хто-небудзь ведае, дзе можна набыць порнастужкі на беларускай мове? а то няма больш моцы пампаваць пад расейшчыну ды нямецчыну!

ствараць сваё! ніша ж вунь пусте))))

[54 КОММЕНТАРИЯ, ПЕРАЙСЦІ ДА АБМЕРКАВАННЯ АРТЫКУЛА НА ФОРУМЕ](#)

Папера А4 - 30 800 руб
касы бясплатна
Любімы тур!
курсы дызайну
Падарункі на 8 сакавіка

Аксэсуары да 8 Сакавіка
Сядзібы к 8 марта
Канферэнцыя ў Магілёве
Спартыўны рыштунак
Second.by

SPA-цэнтры к 8 марта
TUT.BY
Агенцтва нерухомасці
Анлайн-кінатэатр
аўтазапчасткі

Афіша Мінска
Будаўніцтва і рамонт
Катэджы і сядзібы
Крамы
Курсы моў

Пра бізнэс.
Праца
Рэбёнок.by
TV-праграма

© ТАА «ТУТ БАЙ МЕДЫЯ», 2000—2015
Электронная пошта
Правілы карыстання матэрыяламі TUT.BY

Версія для смартфонаў
Мабільная версія

Размяшчэнне рэкламы
+375 (17) 239-57-01

Хостынг — HOSTER.BY